

Predmet: Goražde

Viši sud u Beogradu – Odeljenje za ratne zločine

Broj predmeta : K. Po2 12/22

Krivično delo: ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. KZ SRJ

Optuženi: Lazar Mutlak

Glavni pretres: 21. 2. 2024.

Ispitivanje svedoka obavljeno je putem videokonferencijske veze sa Sudom BiH.

Ispitivanje oštećene zaštićene svedokinje A

Oštećena, zaštićena svedokinja A, ostala je u svemu pri iskazima koje je dala pred nadležnim organima BiH 17. decembra 2004. godine, 24. decembra 2007. godine i 3. decembra 2009. godine. Objasnila je da se 22. maja 1992. godine dogodio napad na naselje Lozje (opština Goražde, BiH), u kome je živela u porodičnoj kući sa suprugom i dve ćerke. Odlučili su da pređu u kuću komšije Ibre Bogdanića, gde su se osećali sigurnije, jer je njegova kuća bila nešto udaljenija od borbene linije. Jednog jutra ponovo se pucalo oko mesta, pa je došao komšija Zijo Smajlović i rekao im da moraju da beže prema Drini. Bežeći su stigli do katoličkog groblja koje se nalazi pored puta, koji svedokinja sa decom nije smela da pređe jer je videla kako po putu padaju pogodeni ljudi. Kako bi se zaštitile, ona i ćerke su legle na zemlju dok se pucnjava ne stiša. Tada je mlađa ćerka, koja je imala 11 godina, ranjena u nogu i obilno je krvarila. Ubrzo ih je vojska pozvala da se predaju, a njenu ranjenu ćerku su preneli ispred kuće Seje Bogdanića u Lozju. Tu je videla mnogo njoj nepoznatih vojnika. Svedokinju i ranjenu ćerku su vozilom hitne pomoći prevezli do mesta Odžak, gde su pokušali da pomognu njenoj ćerki. Međutim, nisu uspeli, pa joj je lekar, koji je bio u vojnoj uniformi, rekao da joj je ćerka umrla, izjavio joj je saučesće i rekao bolničarima da svedokinji daju injekciju za smirenje. Objasnili su joj da tu ne može ostati, pa su nju i njenu preminulu ćerku vratili u Lozje, a ćerkino telo uneli u kuću Seje Bogdanića i položili ga na kauč u jednoj sobi. Tu je zatekla još dve žene, Muniru Kaloper i Vasviju Ranić, koje su sedele na podu u sobi. Obe su bile ranjene, a Vasvija nije mogla ni da se kreće. Nešto kasnije došao je komšija Savo Čačić i doneo im vode i keksa. Sutradan je ponovo došao komšija Savo i rekao joj da se ne boje, da im neće niko ništa. Bilo je dosta vojske koja je tu prolazila, ali njih niko nije dirao. Trećeg dana, u jutarnjim časovima, ponovno je došao komšija Savo i rekao joj da mora da beži, da to uradi čim padne mrak, i pitao ju je da li želi da se njena ćerka tu sahrani, da je ne ostavlja tako, na šta je svedokinja pristala. Savo je došao sa još dva čoveka pa su svedokinjinu ćerku sahranili u vrtu Delića u neposrednoj blizini kuće u kojoj se svedokinja nalazila. Istog dana, pred samo veče, dok se nalazila u kući, svedokinja je čula da se ispred kuće zaustavlja neko vozilo. Pogledala je kroz prozor i videla da se ispred kuće

zaustavilo vozilo „lada karavan” krem boje, iz kog su izašla dva čoveka i ušla u kuću. Prepoznala ih je obojicu. Jedan je bio optuženi Lazar Mutlak, kog je poznavala kao komšiju. Njegova kuća je bila blizu puta, pa je uvek kada bi išla do grada ili vodila decu u školu prolazila kraj njegove kuće. Tada je bio u uniformi koja joj je izgledala kao policijska, odnosno imao je plavu košulju i sive pantalone. Drugi je bio Dragomir Čarapić, zvani Čarli, i nosio je šarenu uniformu. Optuženi je ušao u sobu gde je oštećena bila sa druge dve žene i pitao je šta tu radi. Izvadio je pištolj i uperio joj ga u glavu te je tako naterao da ode u drugu sobu, gde ju je silovao. Za to vreme Čarapić je bio u hodniku. Sva vrata u kući su bila otvorena, tako da su Čarapić, Vasvija i Munira znali šta se njoj dešava. Nakon što ju je silovao, optuženi je oštećenju ponovo uperio pištolj u glavu i zapretio da će je ubiti ako ikome kaže šta se desilo. Zatim su on i Čarapić izašli iz kuće. Oštećena je kroz prozor videla da je vozilo kojim su došli još uvek ispred kuće, pa je krenula prema ulaznim vratima. Tada je nešto jako puklo, misli da je to bila bomba, od detonacije su popucala sva stakla i tako je zadobila rane po leđima od stakla koje je padalo. Otišla je do sobe da vidi šta se desilo sa Munirom i Vasvijom, pa je videla da zavesa u dnevnoj sobi u kojoj su one bile već gori. Njih dve nisu mogle da se kreću, pa joj je Munira rukom pokazala da beži. Svedokinja je pobjegla iz kuće i bežala je prema Drini. U jednom trenutku se okrenula i videla da gori cela kuća. Kada je došla do Drine, naišao je neki čovek i odveo je do mesta gde je bilo mnogo izbeglog naroda. Među njima je pronašla supruga i neke rođake. Saznala je da su njenu stariju ćerku, sa još nekim ženama i decom, zarobili i odveli vojnici onog dana kada joj je mlađa ćerka ranjena. Tek nakon nekoliko meseci saznala je da joj je druga ćerka živa i zdrava. Prilikom ranijeg davanja iskaza oštećenju je bio predložen foto-album, u kom je prepoznala optuženog i ispod njegove fotografije upisala je njegovo ime. Ne seća se kada je prijavila silovanje, a o ovom događaju razgovarala je sa svojom komšinicom.

Ispitivanje zaštićenog svedoka B

Zaštićeni svedok B, suprug oštećene, zaštićene svedokinje A, ostao je u svemu pri iskazu koji je dao 31. maja 2017. godine pred nadležnim organima BiH. Naveo je da je u danu napada na naselje Lozje, kada su bežali prema Drini, uspeo da pređe put i dođe do slobodne teritorije, dok su njegova supruga i ćerke ostale kraj puta. Nakon nekoliko dana, odnosno četvrtog dana, supruga mu se pridružila jer je uspela da pobjegne iz Lozja. Tada je izgledala veoma loše, sva leđa su joj bila u ranama i bila je veoma uznemirena. Rekla mu je da im je mlađa ćerka stradala. Nakon mesec dana supruga mu je ispričala da je silovana i da je to uradio optuženi Lazar Mutlak, čija je kuća bila udaljena od njihove oko 500 metara vazdušnom linijom.

Ispitivanje svedoka Seada Bogdanića

Svedok optužbe Sead Bogdanić ostao je u svemu pri iskazu koji je dao 24. decembra 2009. godine pred nadležnim organima BiH. Tokom maja meseca 1992. godine nije bio u Lozju, vratio se tek u septembru, kada je mesto bilo ponovo oslobođeno. U njegovoj kući su, zajedno sa kućom, izgorele neke žene. U kući su pronađena dva kostura u dnevnoj sobi i jedan u kuhinji. Poznao je od ranije Vasviju Ranić i Muniru Kaloper, jer su i pre dolazile u mesto kod svojih rođaka. Optuženog Lazara

Mutlaka poznaje odavno kao komšiju, družili su se pre rata, a poznaje i Dragomira Čarapića, takođe kao komšiju.

Ispitivanje svedoka Fehime Duhović

Svedokinja optužbe Fehima Duhović, komšinica oštećene A, ostala je u svemu pri iskazu koji je dala 25. oktobra 2004. godine pred nadležnim organima BiH. Navela je da joj je oštećena, 3-4 godine nakon kritičnog događaja, ispričala da ju je silovao optuženi Lazar Mutlak, te da je, dok joj je to pričala, bila veoma uznemirena.

Sledeći glavni pretres zakazan je za 10. april 2024. godine sa početkom u 9.30 časova.

Fond za humanitarno pravo